

İhale Kararı Niteliğindeki Yönetim Kurulu Kararları

BFS - 2008/10
İstanbul, 20.05.2008

Kurumların yetkili organlarıncı (Yönetim Kurullarıncı) verilen ihale kararları damga vergisine tabi bulunmaktadır. Mevzuatımıza göre, ihale kanunlarına tabi olan veya olmayan daire ve kurumların yetkili organlarıncı bir malın arttırma ve eksiltme, pazarlık ve sair suretlerle alınması, satılması veya bir hizmetin görülmesi, gördürülmesi maksadıyla verilen her türlü kararlar ihale kararıdır. (D.V.K., 4. madde 1 sayılı tablo II/2. Madde)

Mevzuatın yorumu ile ilgili olarak literatürde ihale kararları için şu açıklamalar yapılmaktadır: İhale ile ihale konusu için yapılması, belli bir kişi veya şirket tarafından üstlenilir. Bedel ve işin yapılmasına ilişkin diğer şartlar da kararda yer alır. Şahıs ve bedel iki önemli unsurdur. Bunlar yoksa alınan karar ihale kararı sayılmaz. Göz önünde tutulması gereken önemli husus, ihale kararının vergiye tabi olması için taraflar arasında bağlayıcı nitelik kazanmış olmasıdır (Yılmaz Özbalcı, Damga Vergisi Yorum ve Açıklamaları, sh.390, Ocak-2002, Ankara).

Bizim de katıldığımız bu görüş çerçevesinde, örneğin, belirli bir şahıstan belirli bir gayrimenkulün satın alınmasına, satın alma işlerinin yürütülmesine ilişkin olarak genel müdürlüğe yetki veren bir yönetim kurulu kararı taşıdığı anlam itibariyle bir ihale kararı olup binde 4,5 oranında damga vergisine tabi bulunmaktadır (sayfanın devamındaki Noterler Birliği Genelgesi).

Bu arada, genellikle bankalardaki satın alma uygulamalarında üretilen bazı kağıtların bu anlamda bir ihale kararı olmadığını düşünüyoruz. "Bağlayıcı" bir nitelik arz etmeyen, "bedel ve şahıs tayin edilmek suretiyle verilmiş bir ihale karardan" ziyade, bankanın iç prosedürü çerçevesinde üretilmiş bir belge niteliğinde olan bu belgeleri ihale kararı olarak değerlendirmem gerekir. Örneğin, bankanın işi vereceği kişi ya da kuruluşu belirlemeden önce yaptığı bir tercih ve ön değerlendirme işlemi mahiyetinde olan belgeler bir anlamda piyasa araştırma çalışmalarının özetlendiği şirket içi formlardır. Bu işlemden sonra ilgili kişi ile bütün şartları ihtiva eden detaylı mukavele yapılmakta, bu da zaten damga vergisine tabi olmaktadır.

Ancak, bankanın iç işlemi mahiyetindeki bu belgelerin vergi inceleme elemanlarıncı "ihale kararı" olarak değerlendirilmemesi için yanlış anlamaya sebebiyet verecek kelimelerin kullanılmaması uygun olacaktır. Örneğin; "ihaleye katılan firma teklifleri", "bir internet sitesi üzerinde yapılan ihale", "yapılan değerlendirme sonucu veya (x) internet'teki tekliflerin arasında en uygun fiyat veren (A) firması tercih edilmiştir" v.b. gibi bedel ve şahıs tayini yapılan kağıtların üretilmemesine dikkat edilmelidir.

Zira, kanunun "kağıtların mahiyetinin tayini" ile ilgili 4. maddesi çerçevesinde vergi inceleme elemanlarıncı tenkit ihtimali söz konusu olabilir.

Genelge

9

..... **NOTER ODASI BAŐKANLIĐINA**
..... **NOTERLİĞİNE**

Bir noterliğimizden alınan yazıdaki bir anonim Őirketin belirli bir gayrimenkulün satın alınmasına dair Yönetim Kurulu kararının Damga Vergisi Kanunu'na bağlı (1) sayılı tablonun II/2 nci fıkrasına göre binde 4,5 oranında damga vergisine tabi tutulup tutulmayacağı hususu Maliye Bakanlığından sorulmuŐtur.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığından cevaben alınan ve Yönetim Kurulumuzun 16.01.2008 günlü toplantısında görüŐülen 07.12.2005 günlü ve 066424 sayılı yazıda;

"Bilindiği üzere, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde, bu kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olacağı, 4. maddesinde ise, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kağıtların mahiyetlerinin tayininde, Őekli kanunlarda belirtilmiŐ olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiŐ olanlarda üzerindeki yazının tazammum ettiği hüküm ve manaya bakılacağı hükme baĐlanmıŐtır.

Diğer taraftan, anılan Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun "II-Kararlar ve Mazbatalar" baŐlıklı bölümünün 2. fıkrasında, ihale kanunlarına tabi olan veya olmayan daire ve kurumların yetkili organlarınca verilen her türlü ihale kararının binde 4,5 nispetinde damga verisine tabi olacağı hükmüne yer verilmiŐtir.

Bu çerçevede, ihale kanunlarına tabi olan veya olmayan daire ve kurumların yetkili organlarınca bir malın artırma ve eksiltme, pazarlık ve sair Őekilde alınması, satılması veya bir hizmetin görülmesi, görüldürmesi maksadıyla verilen her türlü kararlar ihale kararlarıdır.

Buna göre, ilgide kayıtlı yazınız ekinde yer alan ve Nurol Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ő. tarafından alınan Yönetim Kurulu kararı ile yalnızca bir gayrimenkulün satın alınmasına, iŐlemlerin yürütülmesine ve ilave kaynak ihtiyacı için gerekli kredi kullanımına yönelik olarak Genel Müdürlüğe yetki verilmemekte, aynı zamanda gayrimenkulün satın alınmasına karar verilerek değerleme neticesinde belirlenen satış tutarı da yönetim kurulu tarafından kabul edilmektedir.

Buna göre, söz konusu 19.09.2005 tarih ve 71 Karar sıra no.lu Yönetim Kurulu kararı, taşıdığı hüküm ve mana itibariyle ihale kararı olup, 488 sayılı Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun "II-Kararlar ve mazbatalar" baŐlıklı bölümünün 2. bendine göre binde 4,5 nispetinde damga vergisine tabi tutulması gerekir" denilmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Saygılarımla,

BaŐkan
Hasan YENİ
İstanbul 28. Noteri